

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt IV. Confutantur varia Suauis dicta aduersus Decreta Sessionis septimæ de Sacramentis nouæ Legis, eorumque numero: de discrimine inter ea ac Mosaica; ac de voto Baptismi, ad primam Iustitiæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

iterare quod dixi, & aliàs dicam, quò in lectorum animis altius imprimatur: Quòd huiusmodi spes vacua fructu ceciderit, obseruetur ab euentu, cuiam maiorem iacturam intulerit, an Romæ, quæ splendorem amisit, ab Angliæ eiusque Principum obsequio priùs ubi collatum, an Angliæ, eiusque Principibus, qui aureum illud pacis vinculum amisere, ab ipsis feruilem dominantis Romæ catenam existimatum.

C A P V T I V.

Confutantur varia Suavis dicta aduersus Decreta Sessionis septimæ de Sacramentis nouæ Legis, eorumque numero: de discrimine inter ea ac Mosaica; ac de voto Baptismi, ad primam Iustitiæ susceptionem necessario.

- 1 **R**egrediar cum Suauis ad Concilij res. Expiscatur ille ex hæreticorum libris rationum momenta magis popularia aduersus varia Fidei dogmata Tridenti fancita; fingitque, à quibusdam certis Theologis ea ibi proposita in priuatis conuentibus, quorum nomina, propriasque conditiones exprimit more fabulatorum, ad vulgi fidem aucupandam: nullam tamen earundem rationum solutionem postea refert, quippe qui satis non habet insinuare, Decreta illa fuisse cum auditæ veritatis ignoratione confecta, sed insuper persuadere contendit, cum pertinacia contra patefactam veritatem pronuntiata. Quamuis autem harum quas narrat disputationum nihil comperiam; tamen quia nonnulla ex illis argumentis, cuiuscumque sint auctoris, responsionem aliquam postulant, saltem apud complures non apprimè doctos; breuiter hinc ea referam, ac refellam, non tamen quantum potest, sed quantum sufficit.
- 2 De numero Sacramentorum dicit, Omnes conuenisse, ea septem esse propter auctoritatem Scholasticorum post Magistrum Sententiarum, ob auctoritatem Concilij Florentini, & Ecclesiæ Romanæ traditionem. Sed cur præterit, ea de re Græcam pariter Ecclesiam conuenire, quæ octo ab hinc sæculis à Romana desciiuit? Cùm tamen super eo cum Romana consentiat, fateri necesse est, id in vtraque à primo fonte dimanasse, à Christo videlicet & ab Apostolis.
- 3 Addit, à plerisque dissuasum, statui septem, & non plura esse propria Sacramenta; sed eos maluisse nihil fanciri, an cuncta quæ

1547. propriè dicuntur Sacramenta, septem ne sint, an pariter aliud quidpiam propriè sit: studetque huiusmodi consilium corroborare, quoniam sententiis de Sacramenti definitione, & in quo ipsius natura sita sit, adeò variantibus, certò statui non poterat, quæ & quot ea planè essent. Vulgaris omnino cauillatio! Ergo quoniam variæ sunt opinioniones de natura quantitatis, & an sita sit in peculiari aliquo accidente, an in sola materia, an etiam in singulis corporum qualitibus; idcirco fidenter nobis statuere non licet, hoc illudve quantum esse? quoniam tot sunt argumenta de numeri natura, num is solis unitatibus absolutis consistat; num relatio, ut aiunt, insuper illis addenda, quæ vel reuerà aliquid sit, vel ab ipsa ratione concepiatur; idcirco ne in ancipiti fortasse pendet qui & quot numeri inter unitatem ac denarium intercedunt? Aliud est, quemadmodum alibi diximus, ignorare quid saltem extimè res quædam sit, & pro vulgari nominis significatione; aliud, eius intimam rationem haud penetrare. In priori sensu constat inter Scholasticos, quid sit Sacramentum; idque satis est, ut enumerentur: quo pacto ut enumerentur planetae, opus non est, ipsorum naturam introspicere, sed sufficit nominis significationem percipere. Quapropter vocabulum Christiani Sacramenti (tamen per ampliorem significationem ab antiquis Patribus sæpè vsurpetur) quo pacto nunc intelligitur à Scholasticis, sonat signa quædam sensibilia, per ritus ac ceremonias exhibita Christi nomine, quæ, modò debitæ conditiones adsint, gratiam certissimè conferunt supra eam mensuram, quam exigunt meritum ac præparatio suscipientis.

Ex hac declaratione palàm fit, cur inter Sacramenta non connumerentur Abbatis benedictio, Cardinalium creatio, martyrium, & huiusmodi plurima, quæ Suavis memorat: nimirum quia priora duo gratiam non impertiunt; tertium, si eam confert, certo quodam ritu, statisque ceremoniis haud exercetur, neque Christi nomine, sed potius in Christi odium infertur. Probè quidem observavit Ioannes Caruaialius ex Ordine Minorum Observantium, putari à Gabriele Biel, ^a susceptionem Eucharistiæ peculiare quoddam Sacramentum esse, utpote quæ gratiam infundat; non tamen propterea reuocata in dubium fuit sententia, quam ceteri scriptores complexi sunt, & quæ à Florentino statui, & à ratione confirmari visa est. Siquidem Eucharistiæ susceptio distinctam gratiam non affert, sed mera quædam applicatio est, quâ Eucharistia reipsâ gratiam conferat. Vnde autem fiat, quòd huiusce Sacramenti susceptio non veniat (quod Petrus Cardinalis Aureolus opinatus est) in

Sacra-

^a In 4. distinct. 8.

Sacramenti constitutionem, quamvis Eucharistia, nisi suscipiatur, gratiam nequam pariat, nihil attinet ad Sacramentorum numerum; & à nobis forsitan alibi declarabitur, vbi ea, quæ in alia Sessione de Eucharistia stabilita sunt, recensimus.

5 Non igitur latebat Scholasticos, nec apud eos discordabat significatio Sacramentorum nouæ Legis, quantum opus erat, vt quænam propriè essent discernerentur. Hoc posito, quis ambigat, à Synodo declarandum fuisse, ea propriè significari? Qui non propriè loquitur, nisi à rerum conditionibus id ipsum explicetur, non docet, sed decipit. Similiter necesse erat numerum ita statuere, vt quilibet maior excluderetur: non modò quia liberum aliter fuisset cuique pro suo arbitratu noua comminisci; sed quia in aperto erat, eam semper fuisse sententiam Ecclesiæ, ac præcipuè Synodi Florentinæ, quæ docet, ea septem esse, & singulatim enumerat. Quod si non satis id foret, vt ea septem esse dumtaxat declararetur; neque pariter esset satis, vt constaret non esse plures quàm tres Diuinas Personas, antiquissimum Trinitatis nomen ab Ecclesiâ vîratum, & quòd tres tantummodò in sacris Litteris numerentur, adeoque vnicuique licuisset Personarum cateruam in Deo fingere. Quis porrò, nisi mente captus diceret, Terram, Aquam, & Aërem, tria esse elementa; & vbi quis opponeret, ea esse quatuor, responderet, id nequam à se negatum, & in quatuor vnitatibus tres etiam contineri? Satis vnusquisque intelligit, an per huiusmodi formam definiendi Ecclesiæ magisterium se dignum exerceret ad fideles erudiendos. Non igitur eò quòd rationes à Suau productæ ambiguum redderent eorum numerum, quæ apud Christianos vera & propria sunt Sacramenta, dissuasent nonnulli ea verba, *nec plura, nec pauciora*; sed quia censèbant, non alia verba esse adhibenda, nisi quæ vsurpauerant Florentina Synodus, quarta Carthaginensis, Hugo Victorinus, & alij antiquiores. Verumtamen his responsum est, nondum eà tempestate emerissee duas illas hæreses, quibus opprimendis opus erat illius veritatis explicatione, quæ in eorundem Conciliorum Decretis implicite continebatur: altera quippe hæresis affirmabat, duo vel tria esse vera Sacramenta; altera verò, Sacramentum esse quodlibet signum, quo in sacris Litteris gratiæ promissio continetur, cuiusmodi sunt etiam eleëmofyna & precatio.

6 Quod attinet ad mysticas septenarij numeri rationes, quas Suauis Patrum disputationibus ad eos deridendos attribuit, obseruandum est, aliud esse, veluti probationem dogmatis illas adducere, quod stultum sanè fuisset; aliud verò, aliunde iam firmatâ illius

1547. probatione, numeri conuenientiam exquirere. Hoc sanè aliquis ex Theologis suis scriptionibus præstitit in transcurso; quòd irrisio- nem si meretur, irridendus etiam erit, non inquam Plato, sed S. Gregorius, & præ ceteris S. Augustinus, qui mysteria frequenter obseruat in numeris. Enimuerò cum certissimum nobis sit, infinitam inesse Deo sapientiam, nec vllam rationem atque conuenientiam, quamuis subtilem & abditam, occurrere nobis posse, quam ille non nouerit; suspicari non licet, ne in eius operibus, ac verbis interpretandi id nobis contingat, quod Plutarcho accidit, cum in Homeri versibus ea disciplinarum arcana deprehendit, de quibus numquam fortasse Poëta cogitauit. Præterquam quòd Catholici conuenientiam numeri septenarij in Sacramentis haud certè ^b in huius numeri generatim excellentia fundant, sed in eo quòd vetus Testamentum vbique hoc numero vtatur in purgaminibus antiquâ Lege præscriptis, quæ constat vmbra ac figuras fuisse aliarum purgationum efficaciorum, quæ Legi gratiæ referuabantur: modò si quidem præcipiebat septem animantes offerri, modò purgationes septem diebus peragi, modò septem vicibus aspergi sanguinem. Quare admodum verisimile fuit, numero figuræ numerum rei figuratæ respondere.

b Vide
S. Thomam
in 4. dist. 2.
q. 8. & tertiâ
Parte q. 65.
art. 1. & con-
tra Gentes
lib. 4. cap. 58.
& Bellar. de
Effect. Sa-
cramento-
rum l. 2.
c. 26.

Refert Suauis, votum, hoc est desiderium Baptismi, compluri-
bus visum ad iustificationem minimè necessarium, quandoquidem
Cornelius & pius Latro absque vlla Baptismi notitia gratiam sus-
cepere: verùm alios respondisse, votum saltem implicitum esse ne-
cessarium, quoniam hi ambo si nouissent Baptismum, expetiissent.
Sed primò quidem accuratiùs danda fuisset opera Suauis hisce do-
ctrinis intelligendis, si studebat verisimilius imitari Tridentinorum
Theologorum dicta, qui numquam pij Latronis exemplum addu-
xissent; optimè gnari communis sententiæ, docentis, obligatione
susciipiendi Baptismi, quamuis à Christo, antequam pateretur, præ-
nuntiati, neminem deuinctum fuisse, nisi post illius mortem; tam-
etsi varient opiniones Doctorum, quandonam primò vim habue-
rit illius susciipiendi præceptum. Mirum itaque non est, si alter ad-
uersariorum sine norma non tantùm veritatis, sed ne verisimilitu-
dinis quidem, rationes comminiscens ab altero aduersario adductas,
ita etiam de cetero eas mancas ac deformatas affert, vt id nonnisi ad
fidem veritatis eleuandam valeat. Quænam hæc est explicandi ra-
tio, quo pacto ipsa perfecta dilectio, quâ Deus amatur, & quæ ad
iustificandum satis est, implicitum Baptismi votum inuoluat? Im-
plicitum dicitur non id quod esset, sed quod reapse est, quamuis
in

in altero inuolutum, adeoque non satis conspicuum. Et hac ratione in voluntate generali peculiare quoddam implicite continetur: non quia illud expeteretur, si tunc innotesceret; sed quia quicumque totum vult, singulas illius torius partes confuse vult.

- 8 Sic igitur res se habet: Homo expertus Baptismatis, ut iustitiam adipiscatur absque Baptismate, necesse est super omnia Deum diligat, velitque integram illius legem vniuersè obseruare; quamquam ipse peculiaria præcepta vel ignoret vel non reminiscatur. Iam verò lege Christianâ potissimè post Fidem Baptismus præcipitur; adeoque Baptismi votum ad iustitiam consequendam est necessarium. Animaduertendum præterea, huiusmodi necessitatem non sufficere rei quam intendimus explicandæ, cum ea communis sit voto adimplendi cetera præcepta; à quo tamen voto conferri iustitiam non dicimus, sed ex eo vim infundendæ gratiæ adscribi huic voto Baptismatis: quoniam nullius alterius Diuini præcepti obseruatio fuit instituta ut conferat primam gratiam, & tamquam opus quod vitam ingenerat; sed solum quo antecedens augeatur iustitia, & tamquam opus quod à spiritali vita nascatur. Quamobrem quia huiusmodi opera vim non obtinent mortuæ animæ ad vitam reuocandæ, cum reipsâ exercentur; multò minus hanc vim obtinet votum ea perficiendi: sed istam Baptismi susceptionem suapte naturâ anima non viuens, sed mortua præcedit, cui ut vitam conferat, ea susceptio est instituta; adeoque ipsius susceptionis voto, quod in perfecta dilectione Dei continetur, hæc cælestis vitæ generatio assignatur. Quod autem dixi de voto Baptismi, locum habet proportionem in voto Sacramenti Pœnitentiæ, respectu eorum, qui post acceptam à Baptismo vitam lapsi sunt.
- 9 Deinde Dominicanis appingit, acriter eos studuisse, ut Franciscanorum opinio proscriberetur, Sacramenta videlicet non esse gratiæ causas physicas, sed solum morales; Legatos verò, diffisos à se posse illos satis comprimere, ea de re Romam scripsisse, simulque significasse, Religiosorum licentiæ frænum iniiciendum: quod ne guttulam quidem veri continet. Etenim omnibus in comperto erat, certum esse, ac statutum Concilio, nolle sententiæ cuiuspiam officere, cui nobilis aliqua è scholis Catholicis militaret.
- 10 De discrimine inter Sacramenta veteris ac nouæ Legis, recitat Suauis multas dissertationes, seu potius fabellas; ut in dubium reuocet Catholicam veritatem, quâ docemur, conferri ab alteris gratiam, ab alteris, quatenus Sacramenta sunt, tantummodò significari. Narrat primò, aliquem ex Theologis hanc definitionem
dissua-

1547.

disfluat, admonentem, res omnes, quæ genere quodam conueniunt, adeoque omnia Sacramenta, debere pariter vnam certam proprietatem obtinere. Quis inficiatur? Sed non eam proprietatem, quam Suauis cum suis nouatoribus vellet, esse nimirum mera gratiæ signa. Communis proprietas, & quæ generatim inest tum veteribus tum nouis Sacramentis, in eo est sita, quod vtraque quædam ceremoniæ sint subiectæ sensibus, à Deo institutæ, & gratiam significantes, tamquam Diuinæ ipsius gratiæ promissiones. Discrimen verò inter duo genera, quæ subalterna dicuntur à Dialecticis, sub hoc superiore genere contenta, inter, inquam, Sacramenta Mosaica & Christiana, in eo est, quod altera gratiam præsignificabant per futura Sacramenta Legis nouæ conferendam, altera verò eam significant tamquam conferendam à se ipsis, eo ferè pacto, quo pluuiam significant cum ranæ in paludibus coaxantes, tum nubes in aëre constrictæ: illæ significant pluuiam à venturis nubibus effundendam; hæ verò pluuiam quæ ipsæ grauidæ sunt, & quam ipsæ profundunt. Nec certè hoc discrimen fuit à Scholasticis voluntariè excogitatum: S. Paulus cunctas antiquæ Legis ceremonias appellauit elementa egena, vacua, & umbras. Et è diuerso habemus in Euangelio, hominem in Baptismo renasci; remitti in cælo peccata, cui remittuntur à Sacerdote; à carne & sanguine Christi, eam manducantibus, & hunc bibentibus, vitam conferri; per manuum impositionem Spiritum sanctum accipi: quæ ostendunt, Christiana Sacramenta non esse sterilia quædam signa, sed effectrices causas, fœtas sanctitate quam promittunt. Non tamen negauerim, potuisse à Suauis excusationem aliquam adduci, cur difficile sibi esset virtutem huiusmodi in Christianis Sacramentis credere: cum enim ipse tam frequenter ea suscepisset, numquam intra se quidquam expertus fuerat, vnde hanc sanctitatem sibi affusam coniceret.

C A P V T V.

Expenduntur quæ Suauis disputat de Characterè per triplex Sacramentum impresso.

Pergit Suauis differere de Characterè, quem secundùm Catholicam veritatem imprimunt in anima tria Sacramenta, quæ iterari nefas est. Dicit, quibusdam minimè probatum, hanc fuisse vniuersalem veteremque sententiam Catholicorum, cum animaduertent, Scotum^a sibi persuasisse, id necessario non trahi à verbis sacræ Scripturæ, vel Patrum; sed solùm ab Ecclēsia

^a In 4. distinct. 6. quæst. 9.